

NASILJE U PORODICI I MALO ORUŽJE

16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER VIOLENCE
16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE
25 NOV - 10 DEC <http://16dayscwg.rutgers.edu>

Dokument pripremile: Ženska mreža IANSA i Inicijativa žena Nobel

Proliferacija malog oružja i njegova uloga u nasilju u porodici – vjerovatno je najšokantniji podatak da najveći rizik od nasilja upotrebom oružja prema ženama širom svijeta ne dolazi od ulice ili bojnog polja, već se nalazi u njihovim vlastitim domovima. Širom svijeta, u svim klasama, rasama i kastama, u svakoj religiji i regiji, postoje muškarci koji podvrgavaju svoje intimne partnerice fizičkom ili psihološkom nasilju, ili u većini slučajeva, obema vrstama nasilja.

Ubistva u porodici su jedina kategorija ubistava u kojima žene žrtve brojno nadmašuju muškarce. Kada je žena ubijena kod kuće, u većini slučajeva ubica je njen partner ili muški rođak, te se često dešava da postoji predhodna istorija nasilja u porodici. Oružano nasilje može biti dio ciklusa uznemiravanja i agresije koji mnoge žene doživljavaju od strane intimnog partnera. Na svaku ženu koja je ubijena ili fizički povrijeđena vatrenim oružjem, dolazi mnogo više žena koje su iskusile ove vrste prijetnji. Zašto je oružje toliko ubojito u napadima u porodici? Jedan od razloga uključuje činjenicu opasnosti rana od metaka, koji su veoma destruktivni po ljudsko tkivo. Drugi razlog uključuje činjenicu da prisustvo vatrenog oružja, sa prijetnjom smrću, smanjuje kapacitet žena za otpor. Trauma koju izaziva prijetnja od strane muža ili partnera je mnogostruko veća ukoliko on nosi pištolj i postoji veoma realna opasnost po ženu da će biti ubijena. Žena američkog vojnika je rekla istražiteljima, “On bi rekao, ‘Uradićeš to, ili ...,’ i onda bi otišao do mjesta gdje drži pištolj.”

Problem oružja u kući je neposredno povezan sa širim pitanjem razoružavanja. Od gotovo 900 miliona komada malog oružja u svijetu danas, više od 75% se nalazi u privatnim rukama pojedinaca – većinom muškaraca – i pohranjeno je kod kuće. Pištolj koji se nalazi kod kuće će mnogo vjerovatnije biti iskorišten u svrhu zastrašivanja ili fizičkog povrijeđivanja članova porodice nego što će biti iskorišten protiv nametljivca van kuće.

Drugu godinu zaredom, Kampanja 16 Dana aktivizma se usmjerava prema jednom od najozbiljnijih aspekata proliferacije malog oružja: ubistvima i povredama izazvanim oružjem koji se nalazi kod kuće. Na primjer, u Francuskoj i Južnoj Africi, jedna od tri žene koja je ubijena od strane muža je ustrijeljena; u Sjedinjenim Američkim Državama, ova brojka se penje na dvije od tri žene. Dom se tradicionalno smatra sigurnim mjestom, ali u prisustvu oružja, rizik smrti se umnogostručuje. Ovo potvrđuju šokantne statistike: žene imaju trostruko veće šanse da umru nasilnom smrću ukoliko se oružje nalazi u kući. Kada se govori o krivičnim djelima koja imaju veze sa nasiljem, prirodno je da usmjeravamo fokus na ulogu ilegalnog malog oružja. Međutim, većina vatrenog oružja koja je korištena u ubistvima u porodici je u legalnom posjedu. Važno je takođe razmotriti zloupotrebu oružja u sektoru sigurnosti, uključujući i policijske službenike i vojnike, kada se nalaze van dužnosti.

Nasilje vezano za korištenje oružja u kontekstu privatne sfere (porodice) takođe pogađa ljude u post-konfliktnim zemljama, gdje oružje cirkuliše u zajednici i gdje kombinacija post-konfliktnog stresa, ograničene ekonomske mogućnosti, kultura nasilja i smanjenje osnovnih usluga pogoršava problem nasilja u porodici.

“Dok dominantno muška društva često opravdavaju posjedovanje malog oružja kroz navodnu potrebu da zaštite ranjive žene, žene se u stvari suočavaju sa većom opasnošću od nasilja kada su njihove porodice i zajednice naoružane.”

-Barbara Frey, UN Specijalna izvjestiteljica o ljudskim pravima

Studija slučaja: Meksiko

L.R. je pobjegla u SAD sa svojom djecom 2004. godine. Dugi niz godina, njen partner je prisiljavao da živi sa njim, silovao je uz prijetnju oružjem, pokušao je da je živu spali kada je bila trudna i prijetio je da će pobiti njenu porodicu. Policija joj nije pomogla, a sudija je čak pokušao da je zavede. Njen partner “rekao je mojoj sestri da samnom treba da obavi razgovor u vezi sa školom, te smo zbog toga trebali da budemo sami u drugoj sobi. Nisam željela da idem sa njim, ali on je imao pištolj u ruci i uperio ga je u mene. Tada je prvi put imao pištolj i to me užasnulo. Kada smo ostali nasamo u drugoj sobi, uperio je pištolj u mene i zaprijetio mi je da će me ubiti ukoliko ne budem imala seks sa njim...Rekao mi je da će ubiti prvo bebu moje sestre da drugi gledaju, da će onda ubiti moju sestru i njeno trogodišnje dijete ukoliko se ne povinujem njegovim zahtjevima. Ja sam ga se plašila i on je imao pištolj. Silovao me je. Bilo mje je sramota i plašila sam se da kažem svojoj sestri šta se dogodilo...Nakon toga, čekala sam da se ukracam na autobus za Meksiko Siti sa svim svojim stvarima. Zgrabio me je sa linije za autobus i uperio pištolj u mene koji je bio skriven u njegovoj jakni. Prisilio me je da dođem do njegove kuće, gdje me je prisilio da obučem vrećastu jaknu kako bi me mogao držati na nišanu bez da iko to primjeti. Onda me odvuкао do najbliže telefonske govornice i prisilio me da nazovem svoju sestru i da joj kažem da ga volim i da ću ostati sa njim. Onda me je odveo u njegovu kuću i držao me zatočenu nekoliko godina ...Policija mi je rekla da je to privatna stvar i da moj život nije u opasnosti, te da mi stoga ne mogu pomoći.”

RUTGERS

Center for Women's
Global Leadership

Predložene akcije

Kampanja 'Razoružaj nasilje u porodici' – IANSA Ženska mreža

Ovo je prva međunarodna kampanja koja se bavi jednim od najozbiljnijih i namjanje poznatih aspekata nasilja protiv žena – ubistvima i povredama izazvanim oružjem kod kuće, http://www.iansa-women.org/disarm_dv

- **Lobirajte za promjene zakona:** Razoružajte počiniocce nasilja u porodici. Lobirajte za zakone o oružju koji zabranjuju posjedovanje oružja počiniocima nasilja u porodici i za zakone o nasilju u porodici koji zahtjevaju oduzimanje oružja. Kao minimum, policija bi trebala da konsultuje supruge ili bivše supruge prije odobravanja dozvole za posjedovanje oružja. Australija, Kanada, Južna Afrika i Trinidad i Tobago su među državama koje su harmonizovale svoje pravne okvire o posjedovanju oružja i nasilju u porodici. Takvi zakoni kreiraju i odražavaju vrijednosti nenasilja i takođe mogu dovesti do stvarnih promjena. Kanada je pooštrila svoje zakone o oružju 1995.godine. 2003. godine, opao je procenat ubistava počinjenih oružjem ukupno za 15%, dok je procenat ubistava žena opao za 40%.
- **Tretirajte nasilje prema intimnim partnerima i nasilje u porodici kao ozbiljno krivično djelo i zaštitite i podržite žene koje ga prijavljuju:** Žene često ne prijavljuju intimno partnersko nasilje, bilo da se previše boje da to učine ili im nedostaje pristup policiji ili pravosudnom sistemu. Vlade moraju osigurati da sistem krivičnog pravosuđa ohrabruje žene da prijavljuju nasilje u porodici, da ženama pruže podršku kada prijave nasilje, kao i da kazne počiniocce nasilja.
- **Obučite službenike koji primjenjuju zakone da se bave problemom oružanog nasilja protiv intimnih partnera i u porodici:** Lokalni službenici koji primjenjuju zakon su često prvi koji reaguju i intervenišu u slučajevima nasilja u porodici. Policija treba da bude obučena da odgovori na takvo nasilje senzibilisano, efektivno i u skladu sa zakonom.
- **Zahtjevajte da se svo oružje čuva na bezbjednom mjestu:** Vlasnici oružja bi trebali da imaju obavezu da ga čuvaju na bezbjednom mjestu i da čuvaju municiju na odvojenom mjestu. U Bjelorusiji, oružje mora biti čuvano u zaključanim kutijama, rastavljeno i nenapunjeno, sa municijom koja se čuva na odvojenom mjestu.

Resursi

- Adelman, Madelaine. (2003) "Vojska, militarizam, i militarizacija nasilja u porodici." u *Nasilje protiv žena* Vol 9. Br. 1118. <http://vaw.sagepub.com/content/9/9/1118>.
- Paket za akciju i bilten Kampanje „Razoružaj nasilje u porodici“. (2009) <http://www.iansa-women.org/node/244>.
- Fond za prevenciju nasilja u porodici. "Činjenice o oružju i nasilju u porodici." http://www.futureswithoutviolence.org/userfiles/file/Children_and_Families/Guns.pdf.
- Oružje i nasilje u porodici, Vijesti o politici oružja: http://www.gunpolicy.org/firearms/topic/guns_and_domestic_violence.
- Hemenway, David. (2011) "Rizici i dobroti oružja u kući." *Američki časopis za medicinu životnog stila*. <http://ajl.sagepub.com/content/early/2011/02/01/1559827610396294.full.pdf+html>.
- IANSA Ženska mreža. (2009) "Razoružaj nasilje u porodici: Ključni inicijalni nalazi." <http://www.iansa-women.org/node/238>.
- Infer Trust. (2010) "Naoružano nasilje u porodici." http://www.infertrust.org/armed_domestic_violence.asp.
- NVO Komitet za razoružanje, mir & sigurnost. Resursi o malom oružju i lakom naoružanju, trgovini oružjem. http://disarm.igc.org/index.php?view=article&catid=49%3Aresources&id=152%3A-small-arms-and-light-weapons-arms-trade-&option=com_content&Itemid=41.
- SAFER-Net: Mreža za edukaciju i istraživanja o malom oružju/vatrenom oružju. Univerzitet Ryerson. <http://www.ryerson.ca/SAFER-Net/>.
- Vetten, Lisa. (2006) "Mapiranje korištenja oružja u nasilju protiv žena: nalazi tri studije." Institut za studije sigurnosti. <http://www.iss.co.za/pgcontent.php?UID=14841>.
- Centar za politike nasilja. "Činjenice o vatrenom oružju i nasilju u porodici." http://www.vpc.org/fact_sht/domviofs.htm.

Translation provided by United Women Banja Luka

<http://www.unitedwomenbl.org>

